

Sinterklaas brengt niet veel soeps..

Analyse van Henk: dit is een opmerkelijke weerkaart - want met een depressie met de kern relatief dichtbij zou je "n beste poeste wind" verwachten. Maar het is relatief rustig. Dit is de klassieke "depressie trekt onder ons langs" situatie waarin we in de rustige kop van de depressie zitten. En trog met een plens regen trok vanmorgen voorbij en nu zitten we in de ZZW wind op te drogen. De wind kan gaan krimpen naar Z en later ZO. Daarbij neemt ze iets in kracht toe, maar veel meer dan 3 wordt het niet. Malen kan waarschijnlijk nét. Dus, we kunnen rustig onze chocoladefletter oppeuzelen morgen.

Het KNMI vindt er dit van: zaterdag ijs het in vooral in het noorden en oosten overwegend bewolkt en in het noordoosten valt er uit de bewolking regen. In de ochtend kan er in het uiterste noordoosten af en toe natte sneeuw vallen. Elders komen meer opklaringen voor en de eventueel aanwezige mistbanken lossen in de loop van de ochtend op. De bewolking boven het noorden en oosten trekt noordwaarts weg, waarna wolkenvelden en opklaringen elkaar aflossen. Het wordt ongeveer 5°C. De wind draait gedurende de dag van zuidoost naar zuid tot zuidwest en is matig. In de middag en avond neemt de wind landinwaarts af naar zwak en draait overal naar zuidoost. (Bron: KNMI)

Vragen over het huiswerk

H18: verder maken 7,9 t/m 11

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag belast en welke onbelast toepassen?
2. Er komt een schoolklas op bezoek. Waar moet je aan denken?
3. Waarom zetten molenaars hekjes?
4. Welke delen dienen er op de molen van de Groote Polder voldoende gesmeerd te zijn - en waarmee - voor men gaat draaien?
5. Wat is ruimend kruien?
6. Als je zeil plooit maar de zoom hangt keurig tussen je onderste heklat en de lat daarboven - wat kun je daar dan aan doen?
7. De wind waait uit het zuidwesten. Ten westen van je zie je een dikke bui aankomen. Die gaat vlak bij de molen langs. Wat moet je nu doen?
8. Wat is een rauwbeitel en waar is hij voor?
9. We slaan gaatjes in een pelblik. Wat is van groot belang bij het maken van die gaatjes?
10. Waar is de plaats van de molenaar als de molen regelmatig 80 à 90 enden loopt?
11. Hoe werken we zeilslag weg en wat is doorgaans de reden van zeilslag?
12. Wat kun je zeggen over zeilslag bij fokwieken?
13. De vang loopt aan de onderzijde aan. Hoe verhelpen we dit?
14. Als de molen goed is vastgelegd wat mag men dan absoluut niet vergeten?
15. Wat verstaan we onder het zomer en winterpeil en wat heeft de molenaar hiermee te maken?
16. Hoeveel verschil is er ongeveer tussen zomer- en winterpeil?
17. Wat is het aantal omwentelingen van een vijzel ten opzichte van de bovenas?
18. Wat is een wachtdeur en hoe wordt voorkomen dat hij open blijft staan?
19. Er is een ijzeren regel op de molen: wie licht de vang?
20. De rietgedekte molen begint te branden, de brandweer is nog redelijk op tijd. Wat geef je als advies aan de brandweer?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

H18: verder maken 7.9 t/m 11

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag belast en welke onbelast toepassen?
Alles er voor en dan kunnen we net voor de Prins draaien. Malen lukt niet.
2. Er komt een schoolklas op bezoek. Waar moet je aan denken?
Kinderen zijn snel afgeleid en zien veel minder gevaar. Dus veel begeleiders erbij, geen tassen, dassen, rugzakjes e.d. mee de molen in en niet draaien als je te weinig toezicht kan houden. .
3. Waarom zetten molenaars hekjes?
Voornamelijk voor zichzelf, zodat ze niet per ongeluk in het draaiende gevlucht lopen. Bedrijfsblindheid! Maar natuurlijk óók voor eventuele bezoekers.
4. Welke delen dienen er op de molen van de Grootte Polder voldoende gesmeerd te zijn - en waarmee - voor men gaat draaien?
De draaiende delen van de lier met olie of consistentvet - waaronder ook de munnik. Dan het halslager van de vijzel (met reuzel), het onderlager van de vijzel (Staufferpotje met consistentvet er in aandraaien), de taats (motorolie of raapolie), de kruiring (reuzel), het penlager (reuzel), het halslager (reuzel) en - de kammen (was).
5. Wat is ruimend kruien?
Dan krui je met de zon mee (de beweging van oost naar west).
6. Als je zeil plooit maar de zoom hangt keurig tussen je onderste heklat en de lat daarboven - wat kun je daar dan aan doen?
Je linkerbovenhoektouw aantrekken.
7. De wind waait uit het zuidwesten. Ten westen van je zie je een dikke bui aankomen. Die gaat vlak bij de molen langs. Wat moet je nu doen?
Een "dikke" bui neem zijn eigen wind mee. De koude lucht uit de wolk valt naar beneden en verstoort de zuidwesten wind, je kunt nu wind uit het westen verwachten, of zelfs uit het noordwesten als de bui voorbij trekt. Daarna krimpt de wind weer terug naar zijn oorspronkelijke richting. Het beste kun je de vang er even opleggen en wachten tot de bui voorbij is getrokken.
8. Wat is een rauwbeitel en waar is hij voor?
De rauwbeitel is een beitel waarmee een zandstenen pelsteen aan de zijkant wordt ingehakt (rauw gemaakt). Er worden iets schuin oplopende ribbels aangebracht, die de gerstkorrels schuren en tevens omhoog werken, waardoor de schoot (schepel) niet zakt en vastloopt.
9. We slaan gaatjes in een pelblik. Wat is van groot belang bij het maken van die gaatjes?
De ene helft van de gaatjes wordt van binnen naar buiten geslagen, de andere helft net andersom. Zo kan de dust er goed uit (van binnen naar buiten) en worden de gerstkorrels mooi geschuurd (van buiten naar binnen).

10. Waar is de plaats van de molenaar als de molen regelmatig 80 à 90 enden loopt?
Op een poldermolen denklijk bij de kachel of op de stoel bij de koffie. Op een korenmolen bij de vang, het gaat eigenlijk wat te hard en dus wil hij zwichten.
11. Hoe werken we zeilslag weg en wat is doorgaans de reden van zeilslag?
Zeilslag kun je wegwerken door iets te zwichten of de molen iets verder krimpend op de wind te zetten.
12. Wat kun je zeggen over zeilslag bij fokwieken?
Dat het nauwelijks of niet voorkomt. Dit kan eigenlijk alleen als de molen onbehoorlijk onder of boven de wind staat.
13. De vang loopt aan de onderzijde aan. Hoe verhelpen we dit?
De molenmaker bellen, nadat we hebben gekeken of we kunnen zien waarom het bovenwiel is verzakt..
14. Als de molen goed is vastgelegd wat mag men dan absoluut niet vergeten?
De bliksemafleider aanleggen!
15. Wat verstaan we onder het zomer en winterpeil en wat heeft de molenaar hiermee te maken?
Het zomerpeil is het wat hogere peil dat in de polder wordt gehandhaafd in de zomer, dit om te zorgen dat de gewassen voldoende water krijgen toegevoerd. Het winterpeil is het lagere peil dat men hanteert in de winter. De poldermolenaar is er voor verantwoordelijk deze peilen te kennen en te weten hoe hij het peil kan handhaven.
16. Hoeveel verschil is er ongeveer tussen zomer- en winterpeil?
Ongeveer 20 centimeter.
17. Wat is het aantal omwentelingen van een vijzel ten opzichte van de bovenas?
Ongeveer twee omwentelingen van de vijzel bij 1 omwenteling van de bovenas. Bij de molen van de Groote Polder is de overbrenging makkelijk te onthouden voor ieder die tot vier kan tellen: 1 op 2,34 ..
18. Wat is een wachtdeur en hoe wordt voorkomen dat hij open blijft staan?
Een wachtdeur zorgt ervoor dat het water niet terug de polder in kan stromen. Als het een hangende wachtdeur is dan sluit hij zichzelf door z'n gewicht en bij een staande deur zorgt een wig aan de muur dat de deur niet helemaal open kan en door het terugstromende water wordt hij dichtgedrukt.
19. Er is een ijzeren regel op de molen: wie licht de vang?
Diegene die het zeil voor heeft gelegd licht de vang.
20. De rietgedekte molen begint te branden, de brandweer is nog redelijk op tijd. Wat geef je als advies aan de brandweer?
Met gebonden straal zo veel mogelijk het brandende riet van de molen afspreken. Hoe harder de straal hoe beter.

